

Βασικά στοιχεία για τις μυοκαρδίτιδες, τις αρρυθμίες και τη νόσηση από COVID-19

Η πανδημία του Covid-19 σύμφωνα με τα περιγραφόμενα των ειδικών της λοιμωξιολογίας και της επιδημιολογίας φαίνεται να υποχωρεί χάρις στη λήψη αποτελεσματικών μέτρων προφύλαξης και καίρια χάρις στην ανάπτυξη της επιθυμητής ανοσοποιητικής υποστήριξης με την ευρεία εφαρμογή των εμβολιασμών οπώς και την ανάπτυξη φυσικής ανοσίας στην έκθεση μεταλλαγμένων στελεχών του ιού. Η αυξημένη θνησιμότητα που χαρακτήρισε τις αρχικές φάσεις εξάπλωσης του ιού ανά την υφήλιο οφείλεται στην ανάπτυξη αναπνευστικής και όχι μόνο ανεπάρκειας στα πλαίσια ενός ταχέως εξελισσόμενου συνδρόμου πολυοργανικής ανεπάρκειας φλεγμονώδους αιτιολογίας. Ο Καθηγητής Καρδιολογίας της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Κωνσταντίνος Γκατζούλης** αναφέρει ότι όσον αφορά την καρδιά, μια σειρά δυσμενών επιπτώσεων παρατηρήθηκαν στα αγγεία, στο μυοκάρδιο και στο ηλεκτρικό σύστημα αυτής, οδηγώντας σε οξύ έμφραγμα, προχωρημένη καρδιακή ανεπάρκεια ακόμα και αιφνίδιο καρδιακό θάνατο. Η περίπτωση της μυοκαρδίτιδας σε νοσήσαντες από Covid-19 ασθενείς εμφανίστηκε και σαν ξεχωριστή εκδήλωση της νόσησης ανεξάρτητα από την περίπτωση πολυοργανικής ανεπάρκειας που περιγράφηκε προηγούμενα. Η διάγνωση αυτής της απειλητικής για τη ζωή επιπλοκής Covid-19 στηρίζεται σε μια σειρά κλινικοεργαστηριακών παραμέτρων με σαφή διαγνωστική ακρίβεια. Όντας ως μεμωνομένη επιπλοκή νόσησης από Covid-19, η πλειονότητα των περιπτώσεων αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά. Εντούτοις οι μακροχρόνιες επιπτώσεις μιας τέτοιας επιπλοκής, δηλαδή της εμφάνισης μυοκαρδίτιδας από την νόσηση Covid-19 απαιτούν περιοδική παρακολούθηση για το ενδεχόμενο ανάπτυξης μιας μορφής καρδιακής ανεπάρκειας που χαρακτηρίζεται διατατική μυοκαρδιοπάθεια. Η πιθανότητα να εμφανιστεί μια αντίστοιχη μορφή μυοκαρδίτιδας σε υγιή άτομα του πληθυσμού που έχουν εμβολιαστεί είναι εξαιρετικά χαμηλή αλλά όχι ανύπαρκτη. Το αισιόδοξο σε αυτό το ενδεχόμενο είναι ότι αντίθετα με την κλινική μυοκαρδίτιδα που εμφανίζεται στη νόσηση, η εμφάνιση μυοκαρδίτιδας μετά τον εμβολιασμό είναι καλοήθους πρόγνωσης και αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά ακόμη και αν χρειαστεί βραχυχρόνια νοσηλεία. Από ετών υποψιαζόμαστε ότι ένα ικανό ποσοστό των αποκαλούμενων αγνώστου αιτιολογίας ή ιδιοπαθών υπερκοιλιακών ή κοιλιακών αρρυθμίων οφείλεται σε μη αναγνωρισμένα επεισόδια ασυμπτωματικής μυοκαρδίτιδας λόγω κάποιας ιογενούς ή μικροβιακής λοίμωξης στο παρελθόν. Είναι γεγονός ότι η εμφάνιση τέτοιων αρρυθμίων στο γενικό πλυθησμό ιδιαίτερα νεαρών συνανθρώπων μας εγείρει ανησυχίες για τη μακροχρόνια πρόγνωση αυτών. Εδώ θα πρέπει να αναφερθεί ότι σήμερα είμαστε στη θέση να εντοπίσουμε εκείνους τους λίγους ασθενείς με τέτοιες αρρυθμίες που διατρέχουν κίνδυνο όταν εφαρμοστεί μια εμπεριστατωμένη αξιολόγηση αυτών, λαμβάνοντας υπόψη αναίμακτες εξετάσεις και δεδομένα από το ιστορικό, το ηλεκτροκαρδιογράφημα, το υπέρηχοκαρδιογράφημα, ή ακόμη και τη μαγνητική τομογραφία καρδιάς, σε ελάχιστες δε περιπτώσεις καταφεύγοντας σε επεμβατικές εξεταστικές μεθόδους στο ηλεκτροφυσιολογικό εργαστήριο.